

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I KULTURALNY

Ogólnokrajowy „DZIEŃ KUPCA POLSKIEGO”

odbędzie się 1 w Częstochowie w środę, dnia 8-go grudnia r. b.

o czym zawiadania całe kupiectwo chrześcijańskie Zarząd Stowarzyszenia Kupców Polskich w Częstochowie.

Szczegóły i informacje w Sekretariacie Stow. Kupców Polskich, Aleja 46, tel. 23-23.

Anglia zaanektuje Palestynę i obsadzi Azory.

Wiedeń. — Wskutek niedyskrecji w posiadaniu jednego z państw europejskich, wedle pogłosek ze źródeł paryskich, znalazł się tajny dokument wojskowy, jaki przed niedawnym czasem wysłał pierwszy lord admiralacji brytyjskiej do komendantów floty angielskiej. Dokument ten omawia sytuację, powstałą w wyniku silnego wzmocnienia wojsk włoskich na terenie Libii oraz lotnisk włoskich na Sycylii, jak również wskutek wzrastającej coraz bardziej liczby włoskich łodzi podwodnych.

Sensacyjny ten okólnik pierwszego lorda admiralacji podaje plany wojskowe Anglii na najbliższą przyszłość, przewidując na wypadek groźnej sytuacji aneksję Palestyny przez Anglię, oraz obsadzenie Azorów, a w szczególności wyspy Horta (Fayal) przez wojska brytyjskie.

Rząd Wielkiej Brytanii stoi na stanowisku, że Anglia musi za wszelką cenę zabezpieczyć drogi atlantyckie. Dokument powyższy, odsłaniający tajne plany wojskowe W. Brytanii, którego prawdziwość nie ma ulegać żadnej kwestii, wywołał wszędzie olbrzymie poruszenie.

Japonia z Chinami nie wojuje, a Hongkong ma wolować.

Londyn. — Wielkie zaniepokojenie wywołała w Londynie wiadomość, że japoński konsul generalny w Hongkongu, który to port, jak wiadomo, jest angielską kolonią, zażądał od tamtejszego gubernatora angielskiego, sir Geoffrey

Wizyta min. Delbosa w Warszawie. Zdjęcie przedstawia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z min. Delbossem podczas przyjęcia na Zamku. W środku stoi dyrektor protokołu dyplomatycznego Romer. Na zdjęciu minister Spraw Zagran. Delbos w rozmowie z min. Beckiem.

Northcote, wydalenia z terytorium brytyjskiego licznych przywódców chińskich, którzy schronili się tam po ucieczce z Szanghaju i prowadzą działalność polityczną, zwrócą przeciwko Japonii.

Konsul japoński ostrzegł gubernatora angielskiego, że dalsze tolerowanie tej działalności może spowodować ewentualne wciągnięcie Hongkongu do bieżącego konfliktu japońsko-chińskiego.

Hongkong jest jednym z największych portów świata. Obrót towarowy w tym porcie przekracza sumę 5 miliardów zł. rocznie.

Co pisze prasa paryska

O ROZMOWACH MIN. DELBOSA W WARSZAWIE. POLSKA MOŻE ZGŁOSIĆ PRETENSJE DO KAMERUNU.

Paryż. — Trwałość i żywotność sojuszu polsko-francuskiego wykazała — w świetle otrzymanych tutaj w niedzielę wyczerpujących sprawozdań z Warszawy — doniosła rozmowa przeprowadzona w sobotę wieczorem przez min. Delbosa z min. Beckiem.

Siłą francusko-polskiego aliansu jest obopólne zrozumienie jego użyteczności. Francuzi odnoszą nawet wrażenie, że ten „encje profrancuskie wzrosły ostatnio w Polsce po części na skutek wzrostu militarnej potęgi Niemiec, a jednocześnie zejścia czynnika sowieckiego na drugi plan, a po części w związku z ewolucją polskiej sytuacji wewnętrznej.

„Wystarczy spojrzeć na mapę, ażeby zrozumieć potrzebę naszego aliansu”. Zdanie to wypowiedziane w sobotę przez prez. p. Prezydenta Mościckiego do min. Delbosa przytacza wiele dzienników paryskich, jako szczególnie znamienne.

Co się tyczy punktów konkretnych, to informacje źródeł francuskich dowodzą, że polityczne rozmowy warszawskie w łączności z ostatnią konferencją francusko-angielską traktowano jako punkt wyjścia przyszłych negocjacji o ogólną reglamentację europejską.

Postulatów kolonialnych min. Beck nie wysunął w ciągu rozmowy z min.

Delbossem. Francuzi spodziewają się jednakowoż, że Polska zażąda w odpowiednim momencie przyznania jej, jeżeli nie terytoriów na własność, to w każdym razie szerokich uprawnień.

Mowa jest np. o Kamerunie, do którego Polska, jako jedno z państw sukcesyjnych dawnego imperium niemieckiego mogłaby sobie rościć pewne pretensje.

Prasa francuska, z wyjątkiem pism skrajnie lewicowych, komentuje rezultaty rozmów warszawskich z zadowoleniem, widząc w nich dowód, że alians z Polską rozwija się korzystnie wbrew dotychczasowym obawom, wypowiedzianym w ciągu ostatnich lat.

Marszałek Śmigły - Rydz podkreślił w rozmowie z min. Delbossem silne wrażenie, jakie na nim sprawia armia francuska.

ZAINTERESOWANIE STOLIC EUROPEJSKICH WIZYTĄ DELBOSA.

Wiedeń. — Olbrzymie zainteresowanie zagranicy wizytą warszawską min. Delbosa uwidacznia się w całej powodzi depesz, nadchodzących tutaj ze wszystkich stolic europejskich i podkreślających zgodnie doniosłość rokowań polsko-francuskich.

„Neues Wiener Tageblatt” stwierdza, że w Warszawie przedyskutowano wszystkie aktualne zagadnienia polityki międzynarodowej.

Wedle informacji z Londynu, przeprowadzi min. Delbos z min. Beckiem szczegółowe rozmowy na temat zagadnienia kolonialnego. Donosi o tym dziennik „Star”, przypominając, że już przed niedawnym czasem udała się delegacja polska na wyspę Madagaskar, celem przedstudowania na miejscu możliwości kolonizacyjnych, które okazały się pomyślne. **NA MADAGASKAR MOŻE WYJECHAĆ 30.000 RODZIN ŻYDOWSKICH.**

Praga. — Jedno z pism podaje wiadomość, że w czasie rozmów ministra Delbosa z ministrem Beckiem poruszona została również kwestia żydowska w Polsce. Wedle tych informacji, planowana jest akcja emigracyjna żydów z Polski na francuski Madagaskar. W przeciągu najbliższych sześciu lat wyemigrowałoby około 30 tysięcy rodzin żydowskich.

Ze strony francuskiej wyrażono zgodę na ten plan, wysuwając pewne warunki, na których taka emigracja mogłaby być realizowana. W pierwszej linii emigran-

Oświadczenie Gdańska

Zapewnienie swobody pracy, całości życia i majątku obywateli polskich. Gdańsk. — Po odbyciu szczególnych rozmów między delegacją polskiego samorządu gospodarczego a delegacją W. M. Gdańska, senat W. M. Gdańska złożył oświadczenie, w którym m. in. stwierdza, że przykłada należną wagę do wytworzenia normalnych warunków dla polskiego obrotu towarowego i do zapewnienia rozwoju polskim placówkom gospodarczym.

Senat stwierdził dalej, że wykroczenia, jakie przed paru tygodniami zostały spowodowane przez nieodpowiedzialne elementy (?) będą z całą surowością prawa tępiące, a w szczególności, że do sprawców tych nie będzie miała zastosowania amnestia wydana ostatnio przez senat.

Senat gdański zapewnia na przyszłość swobodę pracy, całość życia i majątku wszystkich osób, jak również zapewnia możliwości pracy i rozwoju dla wszystkich placówek gospodarczych, zgodnie z obowiązującymi postanowieniami umownymi.

Deklaracja zawiera następnie 19 punktów.

Katastrofa hydroplanu angielskiego

Trzynaście ofiar w morzu.

Rzym. — W Brindisi wydarzyła się katastrofa samolotowa, w której zginęły 2 osoby, a 11 odniosło rany.

Wielki 4-motorowy hydroplan angielski „Cygnum”, który przybył z Indji w drodze do Londynu, wczoraj rano o godz. 9-ej m. 15 wkrótce po starcie spadł do morza. Dwóch członków załogi zginęło na miejscu. Siedmiu pasażerów i pozostałych czterech członków załogi odniosło rany. Wśród rannych członków znajduje się b. minister lotnictwa sir John Salmond, który powracał z podróży inspekcyjnej na wschódzie.

OD ADMINISTRACJI.

Wszystkich naszych Szanownych prenumeratorów miejscowych i zamiejscowych uprzejmie prosimy o taskawe wpłacenie zaległej prenumeraty, w przeciwnym bowiem razie będziemy zmuszeni przerwać odbiór i wysyłkę „Gonia” Częstochowskiego”.

Wizyta min. Delbosa w Warszawie. Na zdjęciu min. Delbos podczas wizyty u marszałka Śmigłego - Rydzę w towarzystwie min. Becka.

ci musieli wykazać się odpowiednią gotówką, która pozwoliłaby im na zagospodarowanie. W przeciwnym wypadku stałby się ciężarem dla administracji francuskiej.

Pismo cytowane wskazuje, że specjalna polska komisja powołana do zbadania tej sprawy ukończyła swe studia i przedłożyła rządowi polskiemu raport bardzo korzystny. Podobno plan emigracyjny na Madagaskar realizowany był przy pomocy finansierski żydowskiej.

TELEGRAMY

AUDYCJA RADIOWA Z BETLEJEM NA PASTERKE.

Londyn. — Radio brytyjskie po porozumieniu z odpowiednimi czynnikami w Palestynie uzyskało pozwolenie transmitowania uroczystości związanych ze świętami Bożego Narodzenia z Betlejem.

W czasie audycji usłyszymy dźwięki betlejemskie, transmitowane będzie także pasterka z kościoła Narodzenia Pańskiego wraz ze śpiewem sławnego chóru.

ZGON CZESKIEGO MINISTRA HANDLU.

Praga. — Czesosłowacki minister handlu Najman zmarł po ataku apopleksji. Minister liczył lat 55.

Narazie kierownictwo ministerstwa handlu powierzono ministrowi spraw wewnętrznych Czernyemu.

ZAMACH STANU W POLSCE — PLOTKA KOMUNISTYCZNA.

Londyn. — „Times” omawiając sytuację wewnętrzną Polski przypomina niedawno alarmujące pogłoski, które pojawiły się w części prasy lewicowej z granicą o rzekomym zamachu stanu, przygotowywanym w Polsce.

Pogłoski te — nisz — „Times” — powstały w prasie lewicowej, gdy stało się wiadomym, że min. Delbos wyjeżdża do Polski. Kampania ta inspirowana przez komunistyczne i lewicowe elementy w niektórych krajach europejskich zmierzająca do zd Krydytowania Polski. W szczególności drażliwej chwili stosunków międzynarodowych. Pogłoski o rzekomym zamachu stanu w Polsce zaliczyć należy do zwykłych plotek kawiarnianych, które nie znajdują żadnej podstawy w rzeczywistości.

MANIFESTACJA KOMUNISTYCZNA W PARYŻU NA RZECZ CZERWONEJ HISPANII.

Paryż. — Francuska partia komunistyczna urządziła w Paryżu wielką manifestację na rzecz czerwonej Hiszpanii. Liczni mówcy domagali się gwałtownie realnej pomocy dla hiszpańskich towarzyszy otwarcia granicy pirenejskiej i zlikwidowania polityki nieinterwencji.

Najbardziej płomiennie wystąpiła zna na pod imieniem Passionarii komunistka Dolores Ibaruri, która zaprzeczyła wszelkim pogłoskom o ewentualnym kompromisie czy zawieszeniu broni.

ANGLIA FORTYFIKUJE KANAŁ SUEZKI.

Jerozolima. — Prasa arabska donosi, że wojskowe władze brytyjskie przystąpić mają do prac fortyfikacyjnych Kanału Suezkiego. Koszta fortyfikacji obliczone są na 15 milionów funtów.

Sowiecki poseł w Atenach uciekł do Paryża.

Paryż. — „Petit Parisien” donosi, że chargé d'affaires sowiecki w Atenach Aleksander Barmin, któremu groziło odwołanie do kraju, podał się do dymisji.

Niezłocznie po zgłoszeniu dymisji — Barmin schronił się do Francji. Po przybyciu do Paryża, Barmin wystosował do Ligi obrony praw człowieka i obywatela list, w którym oświadcza m. in.:

— Podpisałem sam wyrok śmierci na siebie i wystawiam się na cięsy płatnych morderców. Przesłałem dymisję mą do sowieckiego komisarzatu spraw zagranicznych i po zerwaniu się przywileju nietykalności dyplomatycznej, jestem dzisiaj tylko uchodźcą, który ucieka się pod ochronę praw i opinii kraju, które mu zawdzięcza gościnność.

CO SIĘ STAŁO Z PANIĄ DAWTIAN?

Moskwa. — Zona b. ambasadora ZSRR w Warszawie Dawtjana, artystka Maksokowa, nie występuje na scenie.

MIEJSCE JEJ POBYTU NIE JEST WIADOME. TAJFUN NAWIEDZA TRZECI RAZ FILIPINY.

Manilla. — Nad wyspami Filipińskimi

K. T. P.

KAZIMIERZ ZDZIŚLAW POBÓG-GÓRSKI

Właściciel majątku Madalin.

Członek Rady powiatowej w Częstochowie. Członek Rady gminnej w Rędzinach, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej gm. Rędziny. Przesłuchany w czasie wojny. B. prezes dozoru szkolnego, B. Rurator donacji majątku Mykanów, B. prezes dożywiania ludności w czasie wojny, z ramienia Krajowej Rady Lubelskiej.

Opatrzony św. Sakramentami po długich ciężkich cierpieniach zasnął w Panu dnia 5-go grudnia 1937 roku, przeżywszy lat 54.

Ekspertacja drogi nam zwłok z domu żałoby w majątku Madalin do kościoła parafialnego w Borownie nastąpi w poniedziałek dnia 6 grudnia 1937 r. o godz. 2 po poł. Następnego dnia po żałobnym nabożeństwie, które zostanie odprawione o godz. 10 rano, odbędzie się pogrzeb na cmentarzu w Borownie, do grobu rodzinnego. O smutnych tych obrzędach zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych, pogrążeń w nieutulonym żalu

Zona, córka, synowie, synowa, wnuczka i rodzina.

K. T. P.

KAZIMIERZ GÓRSKI

Zmarł w majątku swym w Madalinie dnia 5 grudnia 1937 r.

Zmarły był długoletnim i czynnym działaczem na niwie samorządowej, piastując godność członka Rady Powiatowej w Częstochowie.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby do kościoła parafialnego w Borownie odbędzie się dn. 6 grudnia o godz. 14-ej. Pogrzeb dnia 7 grudnia br. o godz. 9 rano z kościoła w Borownie.

Cześć Jego Pamięci!

Rada Powiatowa i Wydział Powiatowy w Częstochowie.

przeszedł tajfun, który dokonał wielkich spustoszeń.

Najbardziej ucierpiały środkowe wyspy archipelagu a przede wszystkim wyspa Samar.

W ciągu ubiegłego miesiąca wyspy Filipińskie były dwukrotnie nawiedzone przez huragany 11 i 17 listopada. Zginęło wówczas przeszło 300 osób, a 200 tysięcy mieszkańców archipelagu pozostało bez dachu nad głową.

LARGO CABALLERO W PARYŻU.
Paryż. — B. premier hiszpański Largo Caballero przybył do Paryża z Walencji.

NANKIN PADNIE PRZED BOŻYM NARODZENIEM.

Londyn. — Zdaniem najwyższych oficerów armii japońskiej, operującej w północnych Chinach, Nankin zostanie zdobyty

jeszcze przed Bożym Narodzeniem i tym samym główna faza chińsko-japońskiej wojny skończy się przed pierwszym styczniem roku przyszłego. Twierdzą oni, że nie będzie potrzebna „przeganiać” generalissimo Czang-Kai-Szeka i resztki nacjonalistów do prowincji Czechuan, albo innych oddalonych okolic centralnych, do kad samych z chwilą upadku Nankinu będą musieli uciec.

PLAGA ZDZICZALYCH PSÓW W PRUSACH WSCHODNICH.

Królewiec. — W powiecie braniewskim w Prusach Wsch. daje się odczuwać plagę dziczających psów. Gromady psów wyrządzają duże szkody wśród zwierzęży łąnej, ostatnio zaś zaczęły napadać na bydło, pasące się na polu. Została podjęta energiczna akcja celem wytepienia szkodników.

dla *CERY SUCHEJ* starajcie się *CRÉME NEUTRE-PERFECTION*

Proces Starzyński - Studnicki zakończony

WYROK OGŁOSZONY ZOSTANIE W CZWARTEK.

Warszawa. — W procesie o obrazę prez. Starzyńskiego po przemówieniach trzech obrońców Studnickiego, zabrał w sobotę głos drugi rzecznik oskarżenia prywatnego mec. Franciszek Paschalski.

Na końcu sobotniej rozprawy przemawiał mec. Woźniakowski, który prez. Starzyńskiemu stawia zarzut, że niepotrzebnie ten proces wytoczył. Powinien był zwrócić się do sądu obywatelskiego, lub honorowego.

Mówiąc o sprawie drożdżowej, twierdzi, że to jest sprawa żydowska. Cztery rodziny żydowskie mają w swych rękach kartel i na dystansie 11-tu lat wyciągnęły 108 milionów zysków. Można by za tę sumę udzielić pomocy zimowej 2 milionom bezrobotnych. Na samym przywozie masy do zagranicy drożdżownie zarobiły 32 miliony złotych.

Broszura wywiołała ze strony p. Starzyńskiego odruch, bo p. prezydent Starzyński nie jest oswojony z krytyką, nie ma bowiem przy sobie rady miejskiej.

W końcu adw. Woźniakowski wniósł o wyrok uniewinniający.

Proces prof. Władysława Studnickiego o zniesławienie prez. Starzyńskiego mimo święta toczył się w niedzielę i dobiegł końca.

W niedzielę replikował prokurator Misuna, który zabrał głos w celu sprostowania niektórych ustępów ze swego przemówienia, które były przez stronę przeciwną nienależycie zrozumiane.

Przy tej sposobności prokurator zauważył, że jeżeli oskarżyciele poświęcili tyle miejsca i czasu sprawie drożdżowej, to dlatego, bo zdawali sobie sprawę, że zadaniem i celem tego procesu jest rozwiązanie raz na zawsze legendy, wiążącej prez. Starzyńskiego ze sprawą drożdżową.

Prokurator wskazuje przytem, że ławę oskarżonych cechuje dwutorowość. W ca-

łości sprawy wynika, że Studnicki nazywał sprawę drożdżową — sprawą pechową dla p. Starzyńskiego, tymczasem jeden z jego obrońców adw. Szumański twierdził, że jego zdaniem zarzut łapownictwa został udowodniony. Prokurator wysnuwa stąd wniosek, że dwutorowość obrony podkrytywana została jedynie taktyką, przyczem inną linię obrał adw. Szumański, a inną adw. Woźniakowski.

Po replice prokuratora zabrał jeszcze głos adw. Woźniakowski, który poruszył swój zarzut dwutorowości między obroną i oskarżonym dowodził, że konkluzje wysuwane w przemówieniu przez obronę nie mogą iść na rachunek oskarżonego.

Adw. Szumański przypomina, że prof. Studnicki na początku rozprawy określił, jakie zarzuty postawił prez. Starzyńskiemu, oświadczył, że zarzuty te podtrzymuje. Późniejsze dedukcje obrońcy to kwestia indywidualna, która nie może obciążać oskarżonego.

Pod koniec zabrał głos w ostatnim słowie prof. Studnicki, który zajął się zarzutami, postawionymi mu przez prokuratora i rzeczników oskarżenia.

Oskarżony poruszył również ustęp odnoszący się do znaczenia aktu 5 listopada dla Niepodległości Polski i omówił zarzuty, dotyczące spraw miejskich, zakończył swoje przemówienie wyjaśnieniem swych zapatywań na problem monopartyjności.

— A gdyby mnie ktoś zapytał, czy p. Starzyński jest na właściwym stanowisku? Odpowiedziałbym — nie.

— W opinii publicznej wygrałem — kończy swoje przemówienie red. Studnicki — proszę o wyrok uniewinniający, bo intencje moje były czyste.

Na tym rozprawę zakończono. Wyrok ogłoszony zostanie w czwartek, dn. 9 b. m. o godz. 2-jej po poł.

DROŻYŻNA MLEKA W PARYŻU.

Paryż. — Cena mleka w Paryżu, która wynosiła dotychczas 1.85 franków za litr będzie z dniem 10 bm. podwyższona na dwa franki.

SAMOLET POCZTOWY RUNął NA FABRYKĘ W MONACHIUM.

Monachium. — W piątek około godziny 12-tej wydarzyła się w Monachium poważna katastrofa lotnicza. — Z niewyjaśnionej jeszcze przyczyny spadł w chwilę po starcie, samolec pocztowy Luft hansy, utrzymujący komunikację z Bagdadem. Ciężko obciążona maszyna spadła na podwórzu fabryki chemicznej i uległa zupełnemu rozbiciu.

Pilot poniósł śmierć, a czterech dalszych członków załogi odniosło ciężkie rany.

Żałobne uroczystości

po katastrofie polskiego samolotu.

Sofia. — W Świąty Wrzecz odbyło się w sobotę żałobne nabożeństwo za ofiary katastrofy lotniczej w górach Pirymu. Nabożeństwo odprawił katolicki proboszcz z okolicznej wioski Delcewo. Całe miasto udekorowano czarnymi chorągwiemi.

Sześc trumien ustawiono w szereg, przy czym pięć z pośród nich pokryto sztandarami o barwach polskich, a jedna o barwie austriackiej. Na sztandarach umieszczono na krzyż czarne wstęgi. Ołówek trumien ułożono krzyż ze świeżych szarotek, zebranych przez miejscowych turystów w Pirymie.

Przetransportowanie zwłok opóźnione zostało z powodu deszczu i rozmokłej drogi górskiej.

W Sofii odbędzie się w poniedziałek o godz. 11 w kościele katolickim nabożeństwo. Zwłoki po sprowadzeniu do Sofii umieszczone zostaną w nowych trumnach. Wysłanie ich z Sofii nastąpi w poniedziałek wieczorem lub we wtorek rano.

KRÓL LEOPOLD SIĘ ŻENI?

Londyn. — Król Leopold belgijski przy był w towarzystwie swej matki królowej Elżbiety z wizytą prywatną do Londynu.

W związku z tym donoszą, że goście belgijscy spędzą weekend na zamku Welbeck Abbey u księżstwa Portland.

Książę Portland jest bliskim krewnym królowej angielskiej Elżbiety i był serdecznym przyjacielem tragicznie zmarłego króla Alberta, ojca króla Leopolda.

Kraża pogłoski, że król Leopold zamierza poślubić jedną z wnuczek księcia.

CO BYŁO PREDMIOTEM ROZMÓW?

Warszawa. — Podczas głównej rozmowy, jakiej udzielił marsz. Smigły, Rydz goście francuskiemu, a która odbyła się w obecności min. Becka i ambasadora Noela, omawiano sprawę stosunków polsko-francuskich, sytuację w Hiszpanii i na Dalekim Wschodzie, jak również umowy polsko-francuskie w Rambouillet.

Następnie podczas dwugodzinnej rozmowy z min. Beckiem w obecności amb. Noela zostały omówione sprawy konferencji londyńskiej i sprawy Locarna, oraz kwestie gospodarcze handlowe dotyczące Polski i Francji. Wymienione również zostały poglądy na temat stosunków Polski z jej sąsiadami.

WYOCOFANIE PROJEKTU USTAWY O ZNIESIENIU ORDYNACJI MAJĄTKOWYCH.

Warszawa. — Na terenie sejmku zwracają uwagę, że wicemarsz. Miedziński nie podtrzymał przy otwarciu sesji projektu ustawy o rozwiązaniu ordynacji majątkowych.

B. prezydent Pabianic naraził miasto

na straty 375 tysięcy złotych.

Łódź. — Mimo niedzieli proces przeciw bohaterowi głośnej afery b. prezydenta Pabianic i b. naczelnikowi tamtejszej K. K. O. Romanowi Jabłońskiemu toczył się w dalszym ciągu.

Jabłoński ma na sumieniu fatalną gwałtowną KKO, którą traktował jako własny folwark, udzielając swoim pupilom ogromnych, po kilkanaście tysięcy złotych liczących, pożyczek, odmawiając natomiast kredytów tym, dla których KKO jest przeznaczona.

W niedzielę składał zeznania nacz. wydziału samorządowego urzędu woj. w Łodzi inż. Jedlinek. Świadek ten zeznał, że Jabłoński czynił wiele rzeczy niezgodnych z przepisami i zarządzeniami.

Obecny prezydent Pabianic Futyma

Po zgonie prof. Dr. Rosego.

Reprodukcjony podobiznę zmarłego w Wilnie prof. dr. Maxymiliana Rosęgo, badacza mózgu. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Pogrzeb prof. dr. Rosęgo odbył się wczoraj w Krakowie.

złożył szczegółowe sprawozdanie ze stanu gospodarki miejskiej, przy czym zaznaczył, że miasto na drobiarni straciło około 200.000 zł., jak również przejęło straty, spowodowane przez gospodarkę Jabłońskiego w KKO. Na sumę 175.000 zł., tak, że łączna suma strat miasta wynosi około 375.000 zł.

Dalsi świadkowie charakteryzują działalność Jabłońskiego, który kierując się pozornie względami społecznymi, lokował pieniądze publiczne w Spółce eksportowej, w której sam był zaangażowany, na co zdaje się wskazywać udział jego szwagra w tej spółce.

Po tych zeznaniach sąd odroczył rozprawę do 7 grudnia. W dniu tym nastąpią przemówienia prokuratora, powodów cywilnych i obrońców. Wyrok prawdopodobnie zostanie ogłoszony w końcu bieżącej tygodnia.

ZNALEZIONO ŚLÓWKI NARCZIARZA S. P. SŁOWIŃSKIEGO.

Zakopane. — W niedzielę 5 bm. wyruszyło kilkunastu narcziarzy przeważnie kolegowi zasypanej lawiną śnieżną Słowińskiego, na jego poszukiwanie. — Wyruszyli oni z Przełęczu Tomanowej, korzystając z dobrych warunków atmosferycznych i słonecznej pogody.

Po kilkugodzinnym przekonywaniu zwałów śniegu jeden z poszukujących narcziarzy Chotarski Józef natknął się na twarde przedmioty w śniegu. Okazało się, że są to zwłoki śp. Słowińskiego. Znajdowały się one w dolnej części lawiny, w pozycji siedzącej, przywalone warstwą śniegu około 80 cm. grubą.

Zwłoki Słowińskiego narcziarze przynieśli do doliny Kościeliskiej, skąd transportowano je do kostnicy w Zakopanem w godzinach wieczornych.

Wyrok na Skrzypka

Sąd uznał, że nie dowiódł zarzutu postawionego inż. Goldbergerowi.

Żywiec. — W dniu 2 grudnia zaczęła się piąta z rzędu rozprawa w sensacyjnym procesie dyr. „Solali“, Ign. Goldbergera przeciwko robotnikowi Karolowi Skrzypkowski, który w dalszym ciągu podtrzymuje zarzut, że dyr. Goldberger był w Rosji komisarzem bolszewickim.

Po otwarciu przewodu obrońca oskarżonego adw. Matachowski zgłosił sensacyjny wniosek o wyłączenie sędziego Bentkego, rozpoznającego sprawę, motywując wniosek swój tym, że sędziego Bentke łączy z dyr. Goldbergerem osobista zażyłość, że razem bywają na prywatnych przyjęciach, a nawet, że są ze sobą na ty.

Wniosek, jak i jego uzasadnienie wywarł na sali sądowej wielkie wrażenie. Ze względu jednak na późne zgłoszenie został oddalony.

Jako pierwszy świadek zeznał J. Kijowski, który pod nazwiskiem H. Krajewskiego służył w polskim wywiadzie na terenie Winnicy na Ukrainie i tam widywał wraz z Skrzypkiem Goldbergera w roli bolszewickiego komisarza. — Podczas konfrontacji św. Kijowski oświadczył, że podobieństwo między dyr. Goldbergerem a komisarzem Goldbergerem jest nadzwyczajnie uderzające, że „zupełnie jest ten sam układ twarzy, ta sama wysokość, był tylko szerszy, no i młodszy. Czy jednak jest to ta sama osoba, tego w 100 procentach nie mogę stwierdzić“.

Następni świadek Stan. Zennek, mjr. Wojsk Polskich, szef Stab. D. O. K. Lwów, zeznał, iż zna dyr. Goldbergera z czasów IV siberijskiej dywizji i wyklucza, aby był on komisarzem czerezwiczajki. Opisał on wspólną ucieczkę z niewoli z dyr. Goldbergerem. Podobnie zeznali: J. Nowak, dyr. K. K. O. w Jędrzejowie oraz kpt. Żak z Ostrowi Mazowieckiej.

Natomiast świadek Feliks Wojnarowicz, b. więzień czerezwiczajki, rozpoznał w dyr. Goldbergerze b. komisarza bolszewickiego.

Po rozprawie w ub. sobotę ogłoszony został wyrok w głośnej sprawie inż. Goldbergera, skarżącego Skrzypka Karola o zniesławienie.

Wyrokiem sądu Skrzypek skazany został z art. 255 K. K. na 6 miesięcy więzienia za zniesławienie Goldbergera oraz 50 zł. grzywny. Sąd zawiesił skazanemu karę na okres 5 lat. Od skazanego zasądzono również koszty sądowe.

W uzasadnieniu powiedział sędzia, że Skrzypek nie dowiódł na przewodzie sądowym swej pomyłki. Z uwagi na niski poziom inteligencji oskarżonego, jak również z uwagi na to, że zarzut Skrzypka przeciw oskarżycielowi Goldbergerowi wynikał na tle prądów przeciwydowskich nartujących dziś społeczeństwo polskie sąd uznał za możliwe zawiesić skazanemu karę.

Obrońca Skrzypka zapowiedziała apelację.

AWANSE W LASACH PAŃSTWOWYCH.

Warszawa. — W służbie w Lasach Państwowych pozostaje jeszcze pewna ilość pracowników, którzy od dość dawna posiadają nie zmienioną grupę uposażeniową.

Obecnie awansowano szereg urzędników. Do VII-jej grupy uposażeniowej awansowano 130 urzędników, do VIII-jej grupy — 68 do IX-jej grupy — 188, do X grupy — 43, do XI-jej grupy — 8, do XII grupy uposażeniowej awansowano 119 gajowych, do XIV-jej grupy — 86 i do XV grupy — 26 osób.

Łącznie awansowało w Lasach Państwowych 688 osób.

Chaskie ewicz, zabójca S. p. wachm. Bujaka

skazany ostatecznie na dożywotnie więzienie.

Warszawa. — Przed sądem Najwyższym znalazł się w sobotę proces Judki Chaskielewicza, zabójcy śp. wachmistrza Bujaka, w Mińsku Mazowieckim. W pierwszej instancji Chaskielewicz skazany był na karę śmierci.

Sąd apelacyjny, opierając się na orzeczeniach kilkunastu psychiatrów uznał, że Chaskielewicz miał ograniczoną możliwość kierowania swoimi czynami i z tego względu złagodził karę śmierci na dożywotnie więzienie. Od wyroku tego odwołał się ze skargą kasacyjną zarówno obrońca jak i prokurator.

Sąd Najwyższy obie kasacje uchylił i w ten sposób wyrok skazujący Chaskielewicza na dożywotnie więzienie stał się prawomocny.

SANDOMIERZ BUDUJE RZEŹNIĘ EKSPORTOWĄ.

Sandomierz. — Po długich pertraktacjach z eksporterami poznańskimi, Rada m. Sandomierza uchwaliła budowę rzeźni eksportowej.

Odpowiednie kredyty zostały uzyskane. m. in. Bank Gospodarstwa Krajowego udziela miastu pożyczki w wysokości 150.000 zł. na kupno 10 ha odpowiednich na budowę terenów.

Koszty budowy rzeźni wraz z całkowitą instalacją wynieść mają około 1 miliona zł.

Roboty rozpoczną się wczesną wiosną.

SPRAWA WYMÓWIEN Z. N. P.

Warszawa. — Jak słychać, powołany na arbitra w sprawie pracowników Zw. Nauczycielstwa Polskiego generalny inspektor pracy, Marian Klott, wydał w dniu 30 listopada następujące orzeczenie: „Dzisiejsi pracownicy ZNP nie otrzymali legalnych wymówień, gdyż za takie nie można uważać obwieszczeń, wywieszonych na oknach gmachu. Arbitr poleca kuratorowi Z. N. P. aby wezwał wszystkich pracowników do powrotu do pracy w ciągu trzech dni. Co się tyczy należności za czas strajku, to tę sprawę należy uregulować na zasadzie porozumienia między przyszłym statutowym zarządem a ogółem pracowników“. Jednocześnie arbiter p. Klott wyraża opinie, że kurator Musiał nie był upoważniony do angażowania na stałe umowy nowych pracowników.

BANDYTA ŻELAZNY SKAZANY NA KARĘ ŚMIERCI.

Kraków. — W sobotę sąd okr. w Krakowie zakończył rozpatrywanie sprawy głośnego bandyty Żelaznego, który

Grypa zagraża twemu zdrowiu. Do zwalczania gorączki przy grypie i przeziębieniu nadają się dzięki swemu składowi chemicznemu tabletki Togonal, które są dobrym środkiem przeciwgorączkowym i przeciwbólowym. Gdy więc poczujesz pierwsze dreszcze, nie zwlekaj ani chwili, ząży nafychmiast Togonal

zbiegłszy z więzienia rzeszowskiego, ukrywał się przez dłuższy czas w Krakowie.

Jak wiadomo, w czasie pościgu za Żelaznym po ulicach Krakowa przed trzema mniej więcej miesiącami, Żelazny zabił zastępującego mu drogę pracownika gastronomicznego śp. Gondka.

Sąd okr. w sobotę wydał wyrok, skazujący Żelaznego za to zabiństwo na karę śmierci.

ZBRODNIĄ O KRÓLIKA.

Warszawa. — Na drodze we wsi Grochówka (pow. Łukowski) wybuchła między dwu 14-letnimi chłopcami Edwardem Głuchowskim i Bronisławem Świderskim bójka o królika. Świderski zażądał od kolegi, aby mu oddał królika. Podczas kłótni Głuchowski zaczął bić sekata laską swego rówieśnika. Po chwili chłopiec padł martwy na ziemię.

B. SIERŻANT UKRAIŃSKI SKAZANY ZA WYMORDOWANIE RODZINY.

Lwów. — Sąd okr. ogłosił wyrok na b. sierżanta armii ukraińskiej Michała Chomiaka.

Chomiak został niedawno skazany na 15 lat więzienia za zabójstwo śp. Linntnera i innych w listopadzie 1918 r., a sprawa o zabójstwo pięciu członków rodziny Miecchońskich w ich własnym mieszkaniu stała się przedmiotem odrębnego procesu.

Sąd uznawszy, że Chomiak dokonał zabójstwa nie w walce w czasie wojny, lecz go popełnił morderstwo z zemsty, skazał go na pięciokrotną karę śmierci, z zamianą na zasadzie amnestii na dożywotnie więzienie.

Tragiczne wesele

100 osób rannych wśród gruzów zawalonej podłogi.

Łódź. — W osadzie Jeżów pod Kolużkami wydarzyła się niezwykła katastrofa, w której około 100 osób zostało rannych. Właściciel domu Sobkiewicz wydawał za żonę swoją córkę i za prosił na ucztę weselną kilkaset osób.

Podczas tańców podłoga na sali nie wytrzymała ciężaru i zawaliła się. — Wszyscy uczestnicy zabawy runęli do piwnicy. Na domiar złego do piwnicy wpadła kuchnia szmatowata, na której gotowano potrawy. Pod podłogą ukazały się kleby dymu i języki ognia.

Przeradzili krzyki poturbowanych i poparzonych zaalarmowały okolicznych mieszkańców, którzy pośpieszyli z ratunkiem, wynosząc rannych i tłumiąc w zarodku pożar.

Z Kolużek i Rogowa sprowadzono kilku lekarzy, którzy zajęli się rannymi.

Najbardziej ucierpiała kilkanaście osób poparzonych wstrząsem. Dalszych kilkanaście osób doznało złamań rąk i nóg.

Rannych umieszczono w szpitalu jeżowskim oraz w Kolużkach.

Wrażenia muzyczne z jubileuszowego koncertu prof. Mąkoszy

Obok sumiennej pracy i wyjątkowego zamiłowania do muzyki, należy przyznać p. Edwardowi Mąkoszy wysokie uzdolnienie muzyczne, co podczas jubileuszowego koncertu uwydatniło się również w jego utworach na orkiestrę symfoniczną w „serenadzie“, z solam wolonozellowym, „oczeptniach“, marszu, mazurze a na orkiestrę dejtą: w „fantazji na tematach legionowych“, kujawiaku i marszu, zaś na skrzypce „melodia“ i „mazurek“, odegrane z uczuciem przez p. J. Bursikę przy akomp. p. J. Załowieckiego. Obie orkiestry pod batutą Jubilat grały sprawnie, czysto i rytmicznie, zdobywając sobie liczne brawa i oklaski. Piękny i udany ten wieczór i dowody sympatii niewątpliwie pozostaną w pamięci Ju bilata prof. Mąkoszy jako jasne i promienne wspomnienia, zachęcając go do dalszej o-wocnej jak dotąd pracy muzycznej.

Godnym rozszerzeniem programu był występ meskiego i mieszanego: chórów „Pochodni“, mającej już ustaloną opinię choru znanego poehlebnie, pod batutą prof. M. Za wadzkiego, uzdolnionego dyrygenta.

Chór męski oprócz „Hasła“ odśpiewał pieśni: „awie dole“ i „nie chodź Marysiu“, przy czystej harmonii brzmienia, cieniując i sciszając subtelnie.

Chór mieszany: odśpiewał precyzyjnie „Hasło“, „pieśń o domu“ z solem p. Wojtala obdarzonego wspaniałym głosem, i Kujawiaka. Wykonanie pieśni tych kompozytów Jubilat podobało się ogólnie i było żywo oklaskiwane.

KRONIKA

Częstochowa 7 GRUDNIA Wtorek

„Dniem Kupca Polskiego“ nie tylko w godzinach urzędowych, lecz i wieczorem.

Z uroczystości poświęcenia kopalni „Paweł“ w Gnaszynie

Św. Barbara obdarzyła nas w tym roku nieszczęśliwą pogodą. W nocy poprzędzającej światło i w dzień padał prawie bez przerwy dokuczliwy deszcz. Chmurne niebo nie nastrojało wesoło.

Mimo to piękna uroczystość poświęcenia kopalni „Paweł“ w Gnaszynie, o której wspominaliśmy już w numerze niedzielnym, odbyła się w podniosłym i miłym nastroju. Uroczystości zaszczytlił swoją obecnością J. F. ks. Biskup Kubiński, który dokonał poświęcenia kopalni i obrządu św. Barbary oraz pp. wicemarszałka Libucha, inspektora pracy Radłowski, dyrektora Ubezpieczalni Społecznej inż. Głuszczyk i zaproszeni goście.

Poza tym przybył przedstawiciel generalnej dykcji t. zw. Wspólnoty Interesów w Katowicach, do której należą obecnie wszystkie kopalnie rudy żelaznej, stanowiące dawniej własność Częstoch. T-wa Górnictwo - Przemysłowe, które jak wiadomo zostało zlikwidowane.

Gremialnie stawił się urzędnicy zarządu kopalni w Częstochowie z p. dyr. Kontkiewiczem na czele i urzędnicy kopalni „Paweł“. Przybyła również w pochodzie żałoga polskiej kopalni „Bernard“ z orkiestra częstochowskiego pułku piechoty, która specjalnie w tym celu wyjechała rano do kopalni. Wymienić należy również straż ogniową ze Dźbowa.

Przed godziną 10-tą rano obszerna izba zborna kopalni, gdzie gromadzą się z-

Przed „Dniem Kupca Polskiego“ w Częstochowie

Jak już pisaliśmy, w środę 8 b. m. na zlecenie Rady Naczelnej kupiectwa polskiego w całym kraju, a więc i w Częstochowie odbędzie się „Dzień Kupca Polskiego“, poświęcony propagandzie idei unarodowienia handlu oraz powiększenia polskiego stanu posiadania.

Organizacją tego obchodu o wielkiej, społecznej doniosłości zajęło się bardzo sprężyste na gruncie miejscowym Stow. Kupców Polskich. Do wszystkich chrześcijańskich organizacji gospodarczych i społecznych rozesłane zostały zaproszenia do wzięcia czynnego udziału w obchodzie „Dnia Kupca Polskiego“.

Inicjatywa i piękna idea obchodu w święteznę środę 8 b. m. wzbudziła wielkie zainteresowanie, zgłoszenia są masowe, zainteresowanie też „Dzień Kupca Polskiego“ wypadnie imponująco we wszystkich punktach programowych na czele z manifestacyjnym pochodem, w którym niewątpliwie wezmą również udział szeregi czesze społeczeństwa, doceniającego znaczenie unarodowienia handlu, prze-mysłu, rzemiosła — słowem całego życia gospodarczego Polski.

Sekretariat Stow. Kupców Polskich (ul. Najświę. Maryi Panny nr. 46) udziela wszelkich informacji w związku z

